

בית הספר כקמפוס תרבותי - דף 3

הפעילות בבית הספר בן-גוריון הייתה הפגישה הראשונה שערכנו עם המכלול הקהילתי, האישי, החזותי והאמנותי של בית ספר.

השיחה עם רחלי לוי, המנהלת, ושרה, המורה לאמנות, העידה על מצב הוראת האמנות והצביעה על כיוונים נדרשים וחיוניים של התפתחות. האם האמנות צריכה להמשיך כתחום הוראה נפרד לצד מקצועות אחרים? האם אמן או אמנית בבית הספר הם מנחי תרבות של כלל בית הספר? האם ניתן לקיים את הוראת האמנות, הנחיית התרבות ועיצוב הסביבה הלימודית במהלך משולב או מדובר באפשרות בלתי סבירה?

קיימות בוודאי שאלות חשובות נוספות שכדאי לרשום בפורטפוליו. נדון בהן בשיעור הבא ובשיעורים נוספים.

התבוננתי בעבודה שערכתם עם הילדים ונראה לי שנוצרו רגעים אישיים מעניינים. בשיעור הקרוב תציגו בקצרה, כל אחת ואחד, את הפעילות והתוצרים.

בחלק השלישי של הפעילות תיעדתם, לפי קבוצות, את הייצוג החזותי בבית הספר והגדרתם מקום לגלריה.

השיעור הקרוב ביום שלישי ה-2 בנובמבר יערך במדרשה. נתחיל ב-9 בבוקר כרגיל.

לשיעור מספר חלקים –

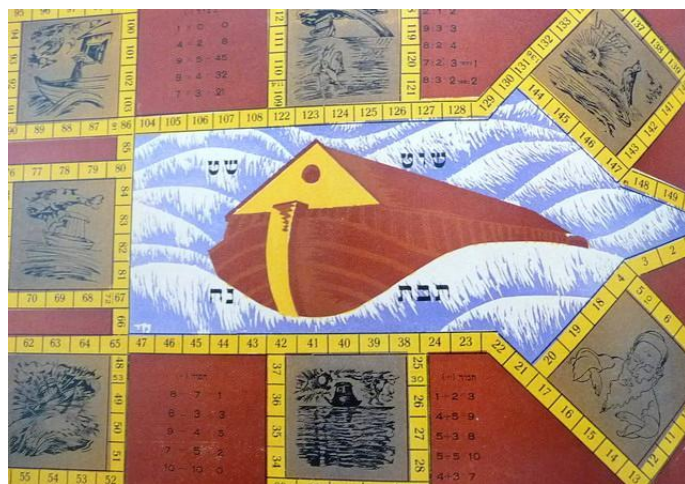
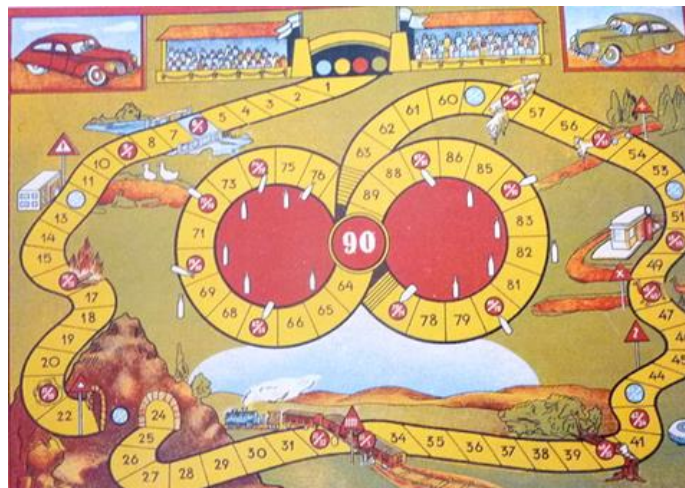
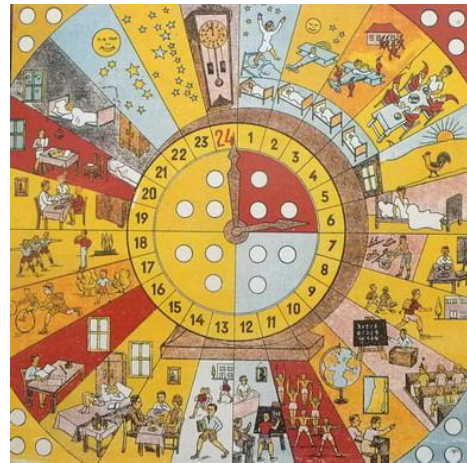
1. הצגה אישית מתומצתת של עבודת צילום הדיוקן שנערכה עם הילדים – אנא הכינו בדיסק און קי קובץ מדגים באמצעות צילומים מהפעילות. בתום השיעור נרכז את כל הצילומים בקובץ אחד שיימסר לקבוצת ביה"ס בן-גוריון לקראת הפעילות שתתרחש ב-30.11.

2. אני מבקש מראשי הקבוצות לאסוף ולרכז בקובץ אחד את תיעוד שפת הייצוג החזותי ואת האתר המתוכנן לגלריה בבית הספר. בחלק זה נדון בתרבות הייצוג בבית הספר ובמקום המתאים להפוך לגלריה בית ספרית. נציגה או נציג מטעם כל קבוצה יציגו את התיעוד שנערך ואת המקום שנבחר כגלריה.

3. בחלק זה נסיק מסקנות מהפעילות ונראה מה והאם כדאי לשנות לקראת המפגש ב-9.11.10 בבית הספר א-זהרא' בטירה.

4. הכנה רעיונית ראשונה לקראת פעילות משחק האמנות שנערוך ב-30.11 עם ילדי הכיתות אותם אנו פוגשים בבתי הספר. קבוצת בן-גוריון תתחיל ב-30.11 את פעילותה בשעה שמונה בבוקר ותסיים ב-11.

אני מצרף מספר תמונות של משחקים מפעם כמתאבן למחשבה אודות משחק שאפשר יהיה לערוך עם הילדים. מומלץ להיזכר במשחקים ישנים ועכשוויים לקראת ההכנות שנערוך.

ציטוטים:

**Curriculum, Culture and Art Education – Comparative Perspectives, Kerry
Freedman and Fernando Hernandez Editors, State University of NY Press, 1998**

עמ' 102

ההתפתחות החדשה של תיאוריות בלשנות מתייחסת לדימויים באופן המציב את התכונות
התקשורתיות של הדימוי ברמה זהה לשפה המדוברת.

Arts and Learning, Meryll Goldberg, Longman, 1997

עמ' XI

האמנויות הן כלי רב עוצמה להנעת תלמידים לבטא את ידיעותיהם, לעבוד בשיתוף פעולה
וליצור קישורים בין תחומים.

עמ' 2

"ידע...איננו סיכומים מילוליים מפי אחרים... אלא מאגר של מחשבות, פעולות, קישורים,
הערכות ורגשות"

עמ' 7

האמנויות הן כלי לפרטים, לקהילות ולתרבויות לחקור את עולמם, לערוך מסע אל עולמות
חדשים ובכך להעשיר את הבנתם אודות אנשים ותרבויות שונות בעולמנו.
התנסות אמנותית ביצירה של תרבויות שונות כמקור בסיסי ללימוד היסטוריה, מציגה לילדים
את ה"תחושה" של תרבות בנוסף ל"עובדות" אודותיה.
אין קהילה או תרבות הומוגנית. על כן אין צורה הומוגנית של תקשורת בתרבות או בחברה.
עבודות אמנות, בכל תרבות, תהיינה מגוונות וייחודיות... תרבויות מפתחות ומשתמשות
בסמלים שלהן ובפעולתם.

ג'רום ברונר, תרבות החינוך, 2000

עמ' 8

תרבות מעצבת תודעה, מציידת אותנו בערכת הכלים שעמה אנו בונים לא רק את העולמות
שלנו אלא את עצם המושגים שלנו על עצמנו ועל כשרינו.

למידה, זכירה, דיבור, דמיון: כולם מתאפשרים על ידי נטילת חלק בתרבות.

עמ' 9

חיים מנטליים מתרחשים עם אחרים, מעוצבים לצורך תקשור, ומתגלים בעזרת קודים תרבותיים, מסורות וכדומה.

עמ' 32

בניית מציאות היא תוצר של עשיית משמעות המעוצבת על ידי מסורות וערכות הכלים של דרכי המחשבה השייכות לתרבות...חינוך מוכרח להיתפס כמסייע לצעירים ללמוד להשתמש בכלים של עשיית משמעותית ובניית מציאות.

עמ' 39

תכניות לימודים ואקלימים כיתתיים בבתי ספר משקפים תמיד ערכים תרבותיים...

עמ' 40

מבחינה תרבותית, התוכן העיקרי של בית הספר הוא בית הספר עצמו.

עמ' 42

הדרך שבה כל פרט יוצר את פרשנותו בסוגיות בעלות עניין ציבורי תהיה ככלל כרוכה בקונפליקט של אינטרסים וזהויות.

גבריאל סולומון, טכנולוגיה וחינוך בעידן המידע, 2000

עמ' 11

בית הספר חייב להתחבר לסביבה הרחבה שבה הוא פועל, ובמידה מרובה להידמות לה.

עמ' 53

הידע מצוי בתהליך ההבניה ולא בתוצרים. הידע אינו התוכן הצבור בזיכרון אלא הפעילות של בנייתו.

עמ' 55

...למידה טובה איננה עניין של מסירה, רכישה או קליטה אלא תהליך שבו הלומד פעיל באיסוף המידע ובארגונו, בעיבודו, בקישורו לידע קודם, במתן פירושים לו, ובהפיכתו ממידע לידע.

עמ' 69

אין ידע שהוא כללי ובלתי קשור להקשר חברתי ותרבותי מסוים.

שלמה שרון, החינוך לקראת המאה ה-21, עורך, פרופ' דוד חן

עמ' 47

אחד הניסיונות להערכה מועילה, בעלת משמעות ערכית וחינוכית רבה, היא גישת התערובות. גישה זו היא המשך של גישת תיק העבודה – פורטפוליו... הגישה דומה ביסודה לתערובות שמציגים תלמידים בבתי ספר לאמנות ולמוסיקה. תלמידים מציגים את כישוריהם בביצועים שונים, ולא במבחנים בכתב. הביצוע מגלם את מה שנלמד, נרכש והשתרש במערכת הכישורים של התלמיד.

עמ' 48

גישה אחת להצבת מטרות לימודיות שהשגתן כרוכה בידע היא גישת התערובות... תלמידים חוקרים נושאים, כפרטים או בקבוצות קטנות. הנושאים הם בחזקת בעיות מורכבות, הדורשות התמצאות בטווח רחב של מקצועות, ידיעות ומיומנויות: מתימטיקה, מדעים שונים, אזרחות, כלכלה, אמנות, משפטים, מדעי החברה... כולם בשירות עבודת החקר של התלמידים, המשמשת יסוד להכנת תערובות או תצוגה שהתלמידים יציגו בסוף תהליך החקר. התערובה יכולה להיות סימולציה של מצבי חיים שונים או אפילו הוצאה לפועל של מפעלים אמיתיים.

במשך הביצוע של פרויקט החקר, תלמידים מפיקים תוצרים מסוגים שונים ומגוונים – כתובים, תלת ממדיים, חזותיים, אמנותיים, טכנולוגיים ועוד. תוצרים אלה מצטברים ומרכיבים את התערובה שתוצג בסוף פרק זמן. את אמות המידה לתערובות יתכננו התלמידים מראש, בשותפות עם המורים ואולי בשיתופם של גורמים רלוונטיים מחוץ לבית הספר, כגון בעלי מקצועות שונים.